

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Patxi Gabilondo Lasa

*Ordizia,
Gipuzkoa
(1927-2015)*

Aurkibidea

Biografia

Gurasoak gabiriarrak zituen, bertan ezkondukoak, baina aita CAFen lanean hasi eta Ordiziara joan ziren bizitzera. Bertan jaio zen Patxi, Urdaneta kaleko 50. atarian. Eskolan fraideetan ibili zen, baina gerra garaian hauek frontera joan zirenez, Beasaingo La Sallera aldatu zen. Umea zela, Gabiriara joaten zen euskara ikastera, Ordizian ez zen asko hitz egiten eta. Lanean hamalau urte zituela hasi zen Expositoren aroztegian, eta bertan ezagutu zuen bere emaztea, [Juli Exposito](#). Egurra lantzeari etorkizunik ez zion ikusten eta errodamendu biltegi bat ireki zuen. Bertan ibili zen lanean, erretiratu zen arte.

Zintak

ORD-044

- **Proiektua:** Ordiziako ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Pildain Larrañaga, Itziar
- **Data:** 2011-11-17
- **Iraupena:** 80 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

Pasarteak

1. Ordizia lehen nolakoa zen

- **Erref:** ORD-044/005
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:03:20. **Bukatu:** 00:05:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Aldaketak eta arazoak
- Herria, azpiegitura

Laburpena:

Etxean beti izan dute ura eta argindarra. Lehen Ordizia nolakoa zen azaltzen du. Patxi jaio zenerako, herriak izango zituen 3 bat mila biztanle. Asteazkenetan, azoka izaten zen Ordizian.

2. Bideetan ibiltzen ziren garraiobideak

- **Erref:** ORD-044/006
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:05:28. **Bukatu:** 00:06:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Ume zela, bideak asfaltatuta zeuden, baina oso kotxe gutxi ibiltzen ziren. Asteazkenetan, azoka zenean, astoak, idiak... ibiltzen ziren bidetik, baserritarrek esnea kalean banatzeko.

3. Fraideak frontera

- **Erref:** ORD-044/007
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:06:32. **Bukatu:** 00:08:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:

3 urte zituela hasi zen Patxi eskolan. Patxik fraideen eskolan ikasi zuen, baina gerra iritsi zenean, frontera joan ziren denak.

4. Inbidiak eragiten dituen kalteak

- **Erref:** ORD-044/008
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:08:15. **Bukatu:** 00:10:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren jarrera

Laburpena:

Gerra iritsi zenean, Beasaingo La Sallera eraman zuten Patxi ikastera. Izan ere, Ordiziako anaiak gerrara eraman zituzten. Anaia haiek jende ona omen ziren, baina inbidiagatik haietaz gaizki esaka aritu zen asko.

5. Fraideen zigorrak eta ikasgaiak

- **Erref:** ORD-044/009
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:10:17. **Bukatu:** 00:11:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:

Fraideekin ikasi zuenean, zigorrak izaten zituzten. Zigorrak gaiztakeriak egiteagatik jartzen zizkieten. Fraideekin gauza asko ikasi zuten.

6. Fraideekin ikasten zueneko ohiturak

- **Erref:** ORD-044/010
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:11:59. **Bukatu:** 00:13:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:

La Sallen ikasten zuenean, egunero, eskolan sartzean, otoitz egin behar izaten zuten. Elizako kanta asko abesten zituzten. Igandero, eskolatik elizara eramaten zituzten, meza nagusira. Ordizian bizi zirenei ez zieten derrigortzen, baina, urrutiago gelditzen zelako Beasain.

7. Soldaduak Ordiziara, ordiziarrek kanpora

- **Erref:** ORD-044/012
- **Iraupena:** 0:04:00. **Hasi:** 00:16:34. **Bukatu:** 00:20:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

Gerra Ordiziara berehala iritsi zen Nafarroatik. Soldaduen janzkera gogoan du; baita nondik sartu ziren ere. Gudariak herria defendatzen aritu ziren. Jende askok herritik alde egin zuen, baina beraiek bertan geratu ziren.

8. Gerran koinatua fusilatu zuten

- **Erref:** ORD-044/013
- **Iraupena:** 0:03:49. **Hasi:** 00:20:34. **Bukatu:** 00:24:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Gerra garaian, Patxiren familia Ordizian gelditu zen, baina ez zieten ezer egin. Emaztearen anaia, ordea, 19 urte zituela, atxilotu egin zuten beste 3 lagunekin batera; handik 8 egunera, laurak fusilatu egin zituzten.

9. Gerrako fusilamenduak

- **Erref:** ORD-044/015
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:25:06. **Bukatu:** 00:26:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Patxiren emaztearen anaia fusilatu egin zuten gerra garaian, nazionalista izateagatik. Erreketek txapel gorriarekin ibiltzen ziren.

10. Gerrako kartzelak eta zigorrak

- **Erref:** ORD-044/017
- **Iraupena:** 0:01:59. **Hasi:** 00:27:32. **Bukatu:** 00:29:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

<p>Gerra garaian, Ordiziako alkate izandakoa kartzelan egon zen denbora askoan. Joseba Rezolari hiru heriotza-zigor jarri zizkioten, baina ez zuten hil azkenean.</p>

11. Karlistak eta nazionalistak gerra ostean

- **Erref:** ORD-044/020
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:34:06. **Bukatu:** 00:36:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan

Laburpena:

Gerra ostean, karlistak sartu ziren udaletxeko agintean. Nazionalistek isilpean jartzen zuten ikurrina garai hartan. Harrapatuz gero, zigortu egiten zituzten.

12. Erdaraz umetatik ikasi beharra

- **Erref:** ORD-044/022
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:37:26. **Bukatu:** 00:39:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Ordiziako eskolako fraideak gerrara joan ziren frontera, borroka egitera. Fraide horiek nongoak ziren aipatzen du. Beasainen eta Ordizian, eskolan beti erdaraz ikasi izan zuten; baina Patxik inoiz ez du jaso izan zigorrik euskaraz hitz egiteagatik. Erdara erraz ikasi zuten umetan.

13. Lanbidea ikasten aritu zeneko garaia

- **Erref:** ORD-044/025
- **Iraupena:** 0:03:39. **Hasi:** 00:42:25. **Bukatu:** 00:46:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Gerra osteko gose garaia gogorra izan zen. Gaztainak bildu eta egosten

zituzten. 20 urtera arte, gau-eskolara joan zen. 14 urterekin hasi zen lanean, lanbidea ikasten. Orduko lan-baldintzak aipatzen ditu.

14. Gabiriara, euskara mantentzera

- **Erref:** ORD-044/027
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:48:10. **Bukatu:** 00:51:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Gazte garaian, musika-taldeak etortzen ziren Ordiziara. Urtero Gabiriara joaten ziren udan, euskara mantentzeko, eta baserriko lanetan aritzeko.

15. Aita atxilotu zuteneko anekdota

- **Erref:** ORD-044/029
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:51:42. **Bukatu:** 00:54:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

Behin Patxiren aita atxilotu zuten, propaganda jartzen ari zela beste bi lagunekin. Orduan gertatutako anekdota kontatzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-01-21

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com